

**EIROPAS SAVIENĪBAS
PADOME**

**Brišelē, 2006. gada 13. janvārī
(OR. en)**

5319/06

**PESC 31
CODUN 4
COARM 5**

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Sekretariāts

Saņēmējs: Delegācijas

Iepr. dok. nr.: 13066/05 PESC 833 CODUN 19 COARM 38

Temats: Eiropas Savienības Nelikumīgas vieglo ieroču un kājnieku ieroču, kā arī to munīcijas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanas stratēģija

Pielikumā pievienota ES Nelikumīgas VIKI, kā arī to munīcijas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanas stratēģija, ko Eiropadome pieņēma 2005. gada 15. - 16. decembrī.

ES Nelikumīgas VIKI, kā arī to munīcijas uzkrāšanas
un tirdzniecības apkarošanas stratēģija

Ievads

1. Apvienoto Nāciju Organizācijas 2001. gada 20. jūlijā pieņemtajā Rīcības programmā par vieglo ieroču nelikumīgās tirdzniecības novēršanu, apkarošanu un izskaušanu jebkādā izpausmē ir atgādināts, ka, to īstenojot, pasaules, reģiona un valsts mēroga darbībām jāpapildina citai citu. Izstrādājot vieglo ieroču un kājnieku ieroču (VIKI), kā arī to munīcijas uzkrāšanas un nelikumīgās tirdzniecības apkarošanas stratēģiju, Eiropas Savienība vēlas veicināt šo vajadzīgo papildināmību un dot ieguldījumu tajā.
2. Kā to jau konstatēja valsts un valdības vadītāji 2003. gada 13. decembrī pieņemtajā Eiropas Drošības stratēģijā (EDS), apstākļus, kas radušies pēc Aukstā kara, raksturo arvien atvērtākas robežas, kā arī drošības iekšējo un ārējo aspektu nedalāmība. Ņemot vērā jaunos apstākļus, stratēģijā ir norādīti pieci galvenie pārbaudījumi, ar ko Eiropas Savienība saskaras: terorisms, masu iznīcināšanas ieroču izplatīšana, reģiona mēroga konflikti, valstu sabrukšana un organizētā noziedzība.
3. Četros no šiem pieciem pārbaudījumiem visbūtiskākais jautājums ir vieglo ieroču nelikumīgas ražošanas, pārvadāšanas un aprites, kā arī šo ieroču pārmērīgās uzkrāšanas un nekontrolētās izplatīšanas sekas. Vieglie ieroči un kājnieku ieroči būtībā saasina terorismu un organizēto noziedzību, un tie ir svarīgs faktors konfliktu izraisīšanā un izplatīšanā, kā arī valsts struktūru sagraušanā. Kā uzsvērts Eiropas Savienības stratēģijā, šie konflikti, kuros vieglajiem ieročiem un kājnieku ieročiem neapstrīdami ir bijusi vislielākā nozīme, ir vainojami gandrīz četrus miljonu cilvēku dzīvību zaudēšanā un faktā, ka vairāk nekā astoņpadsmit miljoni cilvēku ir bijuši spiesti pamest mājas vai valsti kopš 1990. gada.
4. Lai pretotos konstatētajiem pārbaudījumiem, Eiropas stratēģija aicina veidot aktīvāku, saskaņotāku un spējīgāku Eiropu. Tajā atzīts, ka neviens no šiem draudiem nav tikai militārs un ka nevienam no tiem nevar stāties pretī tikai ar militāriem līdzekļiem: tas jādara, izmantojot dažādus līdzekļus. Stratēģijā uzsvērts, cik svarīgi ir apvienot Eiropas Savienības instrumentus un politiku saskaņotā darbībā, lai apkarotu dažādus pārbaudījumu aspektus.

5. Šādos apstākļos 2003. gada decembrī Eiropadome pieņēma masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas apkarošanas stratēģiju. Ar pašreizējo stratēģiju ir paredzēts īpaši pievērsties vieglo ieroču un kājnieku ieroču jomai, lai līdzīgi izvērstu integrētu pieeju un vispārēju vieglo ieroču un kājnieku ieroču, kā arī to munīcijas nelikumīgās tirdzniecības apkarošanas rīcības plānu.
6. Šajā Eiropas stratēģijā lietotā vieglo ieroču un kājnieku ieroču definīcija ir tā, kas izklāstīta pielikumā, kurš pievienots Padomes Vienotajai rīcībai (2002. gada 12. jūlijs) par Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanas un izplatīšanas apkarošanā (2002/589/KĀDP).

I. VIEGLO IEROČU UN KĀJNIEKU IEROČU UZKRĀŠANA UN DESTABILIZĒJOŠĀ
IZPLATĪŠANA KĻŪST PAR ARVIEN LIELĀKU DRAUDU MIERAM, DROŠĪBAI UN
ATTĪSTĪBAI

"Drošība ir priekšnosacījums attīstībai. Konflikti ne tikai sagrauj infrastruktūru, tostarp sociālo infrastruktūru, bet arī veicina noziedzību, kavē ieguldījumus un dara neiespējamu jebkuru normālu saimniecisku darbību. Dažas valstis un daži reģioni ir iesaistīti konfliktu, nedrošības un nabadzības ciklā." (EDS)

- I.A. Vieglo ieroču un kājnieku ieroču nelikumīgās izplatīšanas cēloņi un sekas: nopietns valstu destabilizācijas faktors un mantojums no Aukstā kara
7. Nevalstiskiem subjektiem vieglāk piekļūstot vieglo ieroču un kājnieku ieroču uzkrājumiem, kas lielākoties ir radušies Aukstā karā laikā, konfliktu būtība un ilgums ir mainījies.
8. Apvienoto Nāciju Organizācija lēš, ka pasaules apritē ir 600 miljoni vieglo ieroču. Vieglie ieroči un kājnieku ieroči ir vainojami gandrīz 500 000 nāves gadījumos gadā, no kuriem 300 000 notiek bruņotajos konfliktos. Četrdesmit septiņos no četrdesmit deviņiem liela mēroga konfliktiem, kas notika 90. gados, galvenie izmantotie ieroči ir bijuši vieglie ieroči un kājnieku ieroči.

9. "Ieilgušie konflikti", ko uztur vieglo ieroču un kājnieku ieroču nelikumīga izplatīšana, veido situāciju, kad zūd atšķirība starp bruņotiem konfliktiem un noziedzību. Mūsdienu iekšējo konfliktu cēlonis nav tik daudz militāra un politiska izdevīguma meklējumi, bet gan galīgs valstu sabrukums, karadarbībā iesaistīto pušu sadarbība vai dažu grupu piekļuve dabas resursiem vai to tirgiem, vai arī narkotiku tirdzniecības pārvaldība. Tos vairs nevar uzskatīt par īslaicīgiem attīstības pārtraukumiem. Vairāki pašreizējie kari ir ilgstoši. Vairākas tā sauktās pēckonflikta valstis nepārtraukti un atkārtoti ieslīgst karā un sociālajā vardarbībā.
10. Izvirzītie mērķi bieži ir īstermiņa mērķi un saistīti ar peļņas meklējumiem, lai gan izmantotie līdzekļi līdzinās "īstam karam". Šajos jaunajos karos piedalās nevis armijas, bet gan oportunistiski bruņoti grupējumi, kam nav militāras disciplīnas un kas ir bieži ir vainojami nopietnos ar cilvēktiesībām saistītu tiesību aktu un cilvēktiesību pārkāpumos pret civiliedzīvotājiem, jo īpaši sievietēm un bērniem.
11. Šajos jaunajos karos daudz biežāk izmanto vieglos ieročus un kājnieku ieročus nekā smagos ieročus. Tā kā ieroču un munīcijas uzkrājumu, jo īpaši tādu, kas palikuši no Aukstā kara, ir daudz, šie ieroči ir viegli pieejami civiliedzīvotājiem, kriminālnoziedzniekiem, teroristiem un kaujiniekiem. Papildus humānajām sekām plaši aprakstītas ir sekas uz attiecīgo valstu attīstību: pavājinās attiecīgo valstu struktūras, notiek cilvēku pārvietošanās, sabrūk veselības aizsardzības un izglītības dienesti, pagrimst saimnieciskā darbība, samazinās valdības līdzekļi, izplatās pandēmijas, ir sabiedrības struktūras bojājumi un, ilgtermiņā, samazinās vai tiek pārtraukta palīdzība attīstības jomā.
- I.B. Šāda tendence vērojama galvenokārt Āfrikā dienvidos no Sahāras tuksneša un būtiski kavē attīstību

12. Šī parādība skar novājinātākās valstis un reģionus: dažas Latīņamerikas, Vidusāzijas un Austrumāzijas daļas, Balkānus un Tuvos Austrumus. Kontinents, ko visvairāk skāruši iekšēji konflikti, kurus saasinājusi vieglo ieroču un kājnieku ieroču ieplūšana, tomēr ir Āfrika. Arvien pieaugošais miera uzturēšanas misiju skaits (*Minusil, Minul, Onuci, Monuc, Minuee, Onub, Minus* un *AUmis*) un ANO uzlikto embargo (Libērijai, Somālijai, KDR austrumiem, nevalstiskajiem spēkiem Sjerraleonē un Ruandā, Kotdivuārā, Darfurās reģionam Sudānā) norāda uz to, cik nopietns drauds Āfrikas valstīm ir vieglo ieroču un kājnieku ieroču nelikumīga uzkrāšana un izplatīšana.
13. Problēma, ko rada vieglo ieroču un kājnieku ieroču pārvadāšana uz Āfriku dienvidos no Sahāras tuksneša, nav šķirama no jautājuma par šo pārvadājumu avotiem. Šajā sakarā Drošības padome 2004. gada janvārī mudināja ieroču eksportētājas valstis izrādīt pēc iespējas lielāku atbildību, pārvadājot vieglos ieročus un kājnieku ieročus uz nestabiliem rajoniem. Līdz šim Eiropas Savienības darbība atbrūošanās jomā, jo īpaši Āfrikā, ir galvenokārt bijusi reakcija uz notikumiem: līdzdalība vairākās pēckonflikta atbrūošanās, demobilizācijas un reintegrācijas (ADR), kā arī drošības nozares reformu (DNR) programmās, kuras tā palīdz finansēt, jo īpaši ar Eiropas Attīstības fonda (EAF) starpniecību.
14. Šāda reakcijas stratēģija ir vajadzīga, bet tā ir jāpapildina ar preventīvu darbību, ar ko risina nelikumīgas piegādes un nelikumīga pieprasījuma jautājumu, kā arī ar parasto ieroču eksporta kontroli. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš jautājumam par milzīgajiem vieglo ieroču un kājnieku ieroču uzkrājumiem Austrumeiropā un Dienvidaustrumeiropā, kā arī par to, kā un ar kādiem līdzekļiem šos ieročus izplata Āfrikā (nelikumīga tirdzniecības starpniecība un nelikumīga pārvadāšana). Apvienoto Nāciju Organizācijas ziņojumos norādīts, ka no 90. gadu beigām arvien lielākas daļas Āfrikā izplatītu vieglo ieroču un kājnieku ieroču izcelsmes vieta ir uzkrājumi Viduseiropā, Austrumeiropā un Dienvidaustrumeiropā. Attiecīgi ir palielinājusies tādu uzņēmumu vai uzņēmēju iesaistīšanās nelikumīgajā vieglo ieroču un kājnieku ieroču tirdzniecības starpniecībā un pārvadāšanā, kuru izcelsme vai mītnes vieta ir Viduseiropā vai Austrumeiropā. Turklāt, neatkarīgi no uzkrājumiem, ražošana nav beigusies dažos no pagātnes mantotajos rūpniecības objektos, kuru slēgšanai būtu nozīmīgas vietēja mēroga sociālas un saimnieciskas sekas un kuru pārveide prasītu lielus ieguldījumus, kas ne vienmēr atbilstu vienkāršai ekonomikas loģikai.

I.C. Eiropas Savienības neizbēgams pienākums darboties

15. Ņemot vērā šādus pārbaudījumus, Eiropas Savienības stratēģija attiecībā uz vieglajiem ieročiem un kājnieku ieročiem ir reaģēt uz attiecīgajiem draudiem un nodrošināt drošības politikas un attīstības politikas saskaņotību, izmantojot pieejamus līdzekļus daudzpusējā un reģionālajā līmenī, kā arī Eiropas Savienībā un divpusējās attiecībās, lai izstrādātu rīcības plānu, ar ko:
- a) veicina efektīvas daudzpusējas attiecības, lai izveidotu starptautiskus, reģionālus un Eiropas Savienības un tās dalībvalstu mehānismus vieglo ieroču un kājnieku ieroču, kā arī to munīcijas piegādes un destabilizējošas izplatīšanas apkarošanai. Eiropas Savienībai jāstiprina eksporta kontroles politika un darbības, saskaņojot darbību ar partneriem;
 - b) izpilda to valstu lūgumus, kas grib samazināt savus liekos vieglo ieroču un kājnieku ieroču, kā arī to munīcijas uzkrājumus, vai nu īstenojot uzkrājumu samazināšanas politiku, vai arī piedaloties ADR operācijās;
 - c) veicina dažu tādu rūpniecības objektu pārveidi, kas Austrumeiropā un Dienvidaustrumeiropā ražo lētus vieglos ieročus un kājnieku ieročus;
 - d) atļauj īstenot pasākumus, lai pievērstos faktoriem, kas veicina nelikumīgo pieprasījumu pēc vieglajiem ieročiem un kājnieku ieročiem. Eiropas Savienībai jāpievēršas nestabilitātes pamatcēloņiem, cita starpā turpinot un stiprinot centienus attiecībā uz politiskiem konfliktiem, palīdzību attīstības jomā, nabadzības mazināšanu un cilvēktiesību veicināšanu;
 - e) atbalsta reāla tiesiskuma stiprināšanu valstīs, kas joprojām nav stabilas, lai ierobežotu vietējo iedzīvotāju tieksmi nodrošināt savu aizsardzību, glabājot vieglos ieročus un kājnieku ieročus, kuru klātbūtne ļauj krīzēm pasliktināties, radot vardarbības un apspiešanu ciklu, ko vājā valstī ir grūti kontrolēt.

II EIROPAS IZMANTOJAMIE PASĀKUMI: MĒRĶI UN LĪDZEKĻI

"Reģionāliem konfliktiem vajadzīgi politiski risinājumi, bet militāri līdzekļi un efektīva policijas darbība var būt vajadzīga pēckonflikta stadijā. Ekonomikas instrumenti veicina atjaunošanu, un krīzes pārvarēšanas civilie pasākumi palīdz atjaunot civiliedzīvotāju veidotu valdību. Eiropas Savienība ir jo īpaši labi sagatavojusies risināt šādas sarežģītas situācijas." (EDS)

MĒRĶI

16. Lai stātos pretī šiem draudiem, Eiropas Savienība jau 2002. gadā ir pieņēmusi vienotu rīcību (2002/589/KĀDP), un, balstoties uz to, ir sākusi veikt īpašus pasākumus Āfrikā, Āzijā, Latīņamerikā un Balkānos. Šajā Vienotajā rīcībā Eiropas Savienība noteica trīs vispārējus mērķus:
 - apkarot kājnieku ieroču destabilizējošo uzkrāšanu un izplatīšanu, kā arī censties to izbeigt;
 - veicināt šo ieroču uzkrājumu un to munīcijas samazināšanu līdz līmenim, kas atbilst valsts likumīgajām drošības vajadzībām;
 - palīdzēt atrisināt problēmas, ko rada šādi uzkrājumi.
17. Šajā vienotajā rīcībā uzskaitītie mērķi un principi, kas cita starpā attiecas uz eksporta, importa un ražošanas kontroli, ir joprojām spēkā. Šo rīcību tomēr būtu jāpapildina, lai:
 - attīstītu vispārēju un saskaņotu pieeju, kas ietver visas ietekmes sviras, kuras ir Eiropas Savienības rīcībā, un kas balstās uz EDS formulēto konstatējumu, ka cilvēkdrošība un tautas attīstība ir viens no otra atkarīgi;
 - izvērst Eiropas Savienības darbību jaunās jomās, lai aptvertu visas šīs parādības dimensijas, paredzot gan preventīvus, gan reaģēšanas pasākumus;
 - noteikt ģeogrāfiskas prioritātes, turpinot ar KĀDP un EDAP saistītas darbības.

LĪDZEKĻI

18. Eiropas Savienībai ir vienreizējas priekšrocības, stājoties pretī šiem draudiem. Eiropas Savienības spēja izmantot civilo un militāro instrumentu plašu klāstu, risinot krīzes un pēckonflikta situācijas vai veicinot atjaunošanu, ļauj tai sniegt vispārēju atbildi.
19. Eiropas Savienības rīcībā ir dalībvalstu civilās un militārās spējas, ko tā var efektīvi likt lietā, izmantojot KĀDP un EDAP instrumentus. Tā arī var darboties saskaņā ar partnerattiecību un sadarbības nolīgumiem, kas noslēgti ar galvenajiem pasaules reģioniem un kas attiecas uz vairākām jomām: politiku, attīstību, tirdzniecību. Darbībai Eiropas Savienības teritorijā tā var izmantot nopietnus līdzekļus, piemēram, koordinācijas instrumentus Eiropols un *Eurojust*. Šos Eiropas Savienības un Kopienas līdzekļus papildina tie, kas ir dalībvalstu rīcībā, kā arī darbības, ko veic dažādas daudzpusējās attiecībās iesaistītas puses, ar kurām Savienība attīsta sadarbību.

Ārējās darbības: Pieejamie instrumenti

Atbalsts efektīvām daudzpusējām attiecībām, kā arī būtiskām reģiona mēroga ierosmēm (jo īpaši Āfrikā dienvidos no Sahāras tuksneša, Balkānos un bijusī PSRS).

Krīzes pārvarēšanas civilās operācijas, lai risinātu iekšējus konfliktus vai saspīlējumus uz robežām un atjaunotu drošību, veicot mācību, padomdevēja, palīdzības vai pārraudzības pasākumus.

Krīzes pārvarēšanas militārās operācijas, lai ieviestu robežkontroli vai izvietotu miera uzturēšanas vai stabilizācijas spēkus, vai arī lai veicinātu atbruņošanās pasākumus.

Citi Eiropas Savienības diplomātijas instrumenti: vispārēji runājot, visus KĀDP instrumentus var izmantot, lai atbalstītu Eiropas Savienības pasākumu, kas saistīts ar VIKI (Personīgie pārstāvji un Īpašie pārstāvji, politiskas deklarācijas, tehniska palīdzība, iniciatīvas un strukturēts dialogs, *ad hoc* semināri par eksporta kontroli. Īpaša uzmanība jāpievērš mūsu darbību koordinēšanai ar galvenajiem Eiropas Savienības partneriem (risinot transatlantisko dialogu; sadarbojoties ar Krieviju, Ķīnu, Japānu, Kanādu; īstenojot kaimiņu politiku; risinot ES un Āfrikas dialogu un īstenojot Barselonas procesu; piedaloties ASEAN Reģionālajā forumā; risinot ES un Latīņamerikas un Karību jūras valstu dialogu).

Partnerattiecību un sadarbības nolīgumi ar trešām valstīm: kā tas jau pieņemts attiecībā uz citiem draudiem (masu iznīcināšanas ieroču neizplatīšanu, terorismu, organizēto noziedzību utt.), īstenojot integrētu pieeju Eiropas Savienības ārējām darbībām, politiskais dialogs, kas paredzēts saskaņā ar šiem nolīgumiem, būtu jāizmanto, lai īstenotu Eiropas Savienības mērķus vieglo ieroču un kājnieku ieroču, kā arī to munīcijas nelikumīgas izplatīšanas apkarošanā.

EAF (Eiropas Attīstības fonda) finansētās attīstības un palīdzības programmas, ko īsteno saskaņā ar EK un ĀKK valstu sadarbību un ar tādu programmu starpniecību, kurās ietverta sadaļa par VIKI, kā arī to munīciju.

Iekšējās darbības:

Policijas, muitas iestāžu un tiesu iestāžu sadarbības mehānismi, jo īpaši Eiropols un *Eurojust* - bet ir arī iespējams izvērst pastiprinātu dalībvalstu sistēmu sadarbību.

Eiropas un attiecīgu valstu īpašu preču eksporta kontroles sistēmas, ko trešās valstis var izmantot par paraugu (Ētikas kodekss, eksporta kontroles mehānismi).

III. RĪCĪBAS PLĀNS

"Šodienas uzdevums ir apvienot dažādos instrumentus un līdzekļus: Eiropas Savienības palīdzības programmas un Eiropas Attīstības fondu, dalībvalstu civilās un militārās spējas un citus instrumentus. Katrs no tiem var ietekmēt mūsu un trešo valstu drošību. Drošība ir pirmais nosacījums attīstībai.." (EDS)

20. Tā kā VIKI nelikumīgās tirdzniecības apkarošanas problēma pastāvīgi mainās, šim rīcības plānam jābūt elastīgam un tādām, ko var pielāgot izmaiņām starptautiskajā drošības vidē. Plāna īstenošana nepārtraukti tiks uzraudzīta. To regulāri pārskatīs un reizi sešos mēnešos atjauninās, ievērojot prezidentvalsts ziņojumu par tā īstenošanu konkrētā laikposmā. Ar plānu piemēros Padomes 2002. gada 12. jūlija Vienotajā Rīcībā (2002/589/KĀDP) iekļautos lēmumus un vajadzības gadījumā tos papildinās.

- a) Radīt efektīvas daudzpusējas attiecības, lai izveidotu vispārējus, reģiona un valsts mēroga mehānismus VIKI piedāvājuma un destabilizējošas izplatīšanas apkarošanai.

Starptautiskā mērogā

- Veicināt to, lai īstenotu Apvienoto Nāciju Organizācijas Rīcības programmu (POA) par vieglo ieroču un kājnieku ieroču nelikumīgās tirdzniecības novēršanu, apkarošanu un izskaušanu jebkādā izpausmē.
- Atbalstīt to, ka pieņem starptautisku VIKI un to munīcijas atrašanās vietas noteikšanas un marķēšanas instrumentu, kas uzliek juridiskas saistības.
- Atbalstīt to, ka 2006. gadā izveido starpniecības ekspertu grupu, kas saistīts ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Rīcības programmu (*PANU*).
- Veicināt to, ka ratificē Protokolu par šaujamieroču nelikumīgu ražošanu un tirdzniecību, lai tas ātri stātos spēkā, un attiecīgajā jomā pieņemt Eiropas Savienības mērogā piemērojamu juridisku instrumentu.
- Censties panākt to, lai eksportētājas valstis piegādātu kājnieku ieročus tikai valdībām (tieši vai ar tādu iestāžu starpniecību, kas ir attiecīgi pilnvarotas nopirkt ieročus valdības vārdā) saskaņā ar stingriem attiecīgiem reģionāliem un starptautiskiem kritērijiem ieroču eksporta jomā.
- Stiprināt un atbalstīt sankciju mehānismus un sankciju uzraudzības režīmus: Apvienoto Nāciju Organizācijai piešķirt līdzekļus ieviest starptautiskas sankcijas attiecībā uz vieglajiem ieročiem, bet arī par izejvielu nelikumīgu tirdzniecību un dabas resursu izlaupīšanu, kas skar dažas Āfrikas valstis (KDR austrumus, Somāliju, Kotdivuāru, Libēriju, Sjerraleoni...), kā arī pārbaudīt šo sankciju piemērošanu.
- Atbalstīt stingrāku eksporta kontroli un popularizēt Ētikas kodeksā ietvertos eksporta kontroles kritērijus, cita starpā palīdzot trešām valstīm izstrādāt tiesību aktus šajā jomā un veicinot pārskatāmības pasākumus.

- Veicināt obligātu kopēju starptautisku kritēriju un/vai VIKI pārvadāšanas kontroles pamatnostādņu iekļaušanu ANO Rīcības programmā. Tālab sākt apspriedes par šo jautājumu ANO Rīcības programmas sagatavošanas konferencē 2006. gada janvārī un Pārskata Konferencē 2006. gada jūnijā; veicināt tādu standartu iekļaušanu, ko atbalsta vienprātīgi; veicināt pilnvaru piešķiršanu turpmākam darbam, lai pabeigtu vajadzīgo uzdevumu.
- Atbalstīt starptautiskās sabiedrības debates un darbības attiecībā uz pārrobežu problēmām. Ar šādu programmu starpniecību palīdzēt stiprināt robežkontroli, jo īpaši gaisa telpas robežu kontroli, valstīs, kas ir iesaistītas VIKI, kā arī to munīcijas nelikumīgā tirdzniecībā (proti, eksportētājās valstīs un importētājās valstīs), ieviešot:
 - = palīdzības programmas, ko īsteno, piegādājot preces un sniedzot palīdzību valsts tiesību aktu izstrādē eksporta kontroles jomā Āfrikas valstīm dienvidos no Sahāras tuksneša, kā arī sniedzot mācības šo valstu iestādēm;
 - = mācību programmas muitas iestādēm un attiecīgām aģentūrām, jo īpaši Austrumeiropas valstīs.
- Atbalstīt pieejas, kurās attiecībā uz VIKI, kā arī to munīciju, lielāka nozīme ir paredzēta miera uzturēšanas misijām, kas pilnvarotas ar Drošības padomes rezolūciju.

Reģiona mērogā

- Atbalstīt reģiona mēroga ierosmes VIKI, kā arī to munīcijas nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai, pievēršot uzmanību vispirms tām, ar ko nāk klajā Āfrika dienvidos no Sahāras tuksneša, un sniedzot finansiālu un tehnisku atbalstu reģionālām un valsts organizācijām, kas ir atbildīgas par attiecīgiem reģionāliem instrumentiem (*ECOWAS* moratoriju, Nairobi Konvenciju un Dienvidāfrikas Attīstības kopienas protokolu), kā arī vajadzības gadījumā atbalstīt šo ierosmju pārvēršanu reģionālās konvencijās, kas uzliek juridiskas saistības. ES prioritāri pievērš uzmanību arī citiem reģioniem, ko skārušas vieglo ieroču un kājnieku ieroču izplatīšana un pārmērīga uzkrāšana, jo īpaši Viduseiropai un Austrumeiropai, kā arī Latīņamerikai un Karību jūras valstīm.

- Āfrikas Savienībai un citām Āfrikas reģionālām organizācijām piešķirt līdzekļus, lai pārtraudzētu Apvienoto Nāciju Organizācijas uzliktus embargo, kā arī sankciju režīmu pareizu piemērošanu (proti, veicot robežkontroles, jo īpaši gaisa telpas robežu kontroles), un mobilizēt starptautiskas organizācijas, kas ir specializētas šajā jomā (jo īpaši Ķīmisko ieroču aizliegšanas organizāciju).
- Atbalstīt to, ka ES partneriem popularizē EDSO rokasgrāmatu par labāko praksi attiecībā uz VIKI. Attīstīt un koordinēt ES dalībvalstu spējas piedāvāt valsts ekspertu pakalpojumus šajā jomā EDSO valstīm, kas šādus pakalpojumus lūdz.
- Atbalstīt EDSO darbības VIKI, kā arī to munīcijas nelikumīgas tirdzniecības apkarošanā un dalībvalstu lieko uzkrājumu iznīcināšanā.
- Atbalstīt ieroču embargo kontroles darbības, ko veic miera uzturēšanas misijas.

Saskaņā ar nolīgumiem/strukturētu dialogu

- Jautājumus par starpniecību un VIKI nelikumīgu pārvadāšanu iekļaut visu tādu strukturētu politisku dialogu darba kārtībā, kurus Eiropas Savienība risina ar vieglo ieroču un kājnieku ieroču galvenajām eksportētājām valstīm, jo īpaši tām, kam ir lieki Aukstajā karā radušies VIKI krājumi, konkrētāk, Austrumeiropā un Dienvidaustrumeiropā.
- Saskaņā ar kaimiņu politiku šo jautājumu iekļaut precīzākā formulējumā gan Eiropas Savienības un Ukrainas, gan Eiropas Savienības un Moldovas Rīcības plānā.
- Šo jautājumu iekļaut politiskā dialogā ar trešām valstīm vai starptautiskām, reģionālām vai apakšreģionālām organizācijām. Īpaša uzmanība jāpievērš mūsu darbību koordinācijai ar galvenajiem Eiropas Savienības partneriem (risinot transatlantisko dialogu; īstenojot Stratēģisko partnerību ar Krieviju, Stratēģisko dialogu ar Ķīnu un kaimiņu politiku; risinot ES un Āfrikas dialogu un Barselonas procesu; piedaloties ASEAN Reģionālajā forumā un risinot ES un Latīņamerikas un Karību jūras valstu dialogu).

- Sadarbība un nolīgumi ar trešām valstīm: Kā jau paredzēts attiecībā uz citiem draudiem (ieroču neizplatīšanu, terorismu, organizēto noziedzību...), kas saistīti ar Eiropas Savienības ārējās darbības integrētu pieeju, būtu jāizmanto arī šīs attiecības. Visos nolīgumos ar trešām valstīm varētu paredzēt iekļaut klauzulu vai apņemšanos sadarboties VIKI, kā arī to munīcijas nelikumīgas tirdzniecības apkarošanā.
- Mūsu partneriem popularizēt Eiropas Savienības Ētikas kodeksā iekļautos eksporta kontroles kritērijus un veikt strukturētu apmaiņu ar informāciju par eksporta politiku attiecībā uz jutīgiem reģioniem.

Eiropas Savienībā

- Raudzīties, lai īsteno Vienoto rīcību 2002/589/34/KĀDP.
 - Veicināt to, ka dalībvalstis īsteno Eiropas Savienības 2003. gadā pieņemto Kopējo nostāju par starpniecību, kā arī veicināt saskaņotu Ētikas kodeksa piemērošanu attiecībā uz militāru preču eksporta kontroli.
 - Izveidot dalībvalstu apstiprinātus mehānismus apmaiņai ar informāciju par VIKI tirdzniecības tīkliem, jo īpaši saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas, kā arī ES uzlikto embargo pārraudzību.
 - Izstrādājot attiecīgus brīdināšanas un sadarbības mehānismus un atļaujot policijas darbības Eiropas mērogā, ar Eiropola, *Eurodouanes* un *Eurojust* starpniecību veicināt tādas politikas izstrādi, ar ko aktīvi apkaro VIKI nelikumīgas tirdzniecības tīklus (nelikumīgus māklerus un pārvadātājus), kuri izmanto ES gaisa telpas, sauszemes teritorijas un jūras teritorijas.
- b) Risinājums uzkrāšanas jautājumam un problēmām, ko rada pastāvošo uzkrājumu pieejamība
- Veicināt visu valstu apņemšanos importēt un turēt kājnieku ieročus tikai pamatotām drošības vajadzībām un tādos apjomos, kas atbilst to pamatotām paš aizsardzības un drošības vajadzībām, tostarp, lai nodrošinātu iespēju piedalīties Apvienoto Nāciju Organizācijas miera uzturēšanas operācijās.

- Veicināt to, ka izveido attiecīgu valsts iestāžu likumīgi glabātu ieroču reģistru un ka izstrādā stingrus valsts tiesību aktus, ar ko īpaši paredz kriminālsankcijas un iedarbīgu administratīvu kontroli.
- Palīdzēt mazināt Aukstajā karā radušos lieku vieglo ieroču un kājnieku ieroču krājumus Austrumeiropā, jo īpaši, sadarbojoties ar organizācijām, no kurām attiecīgās valstis ir lūgušas palīdzību (NATO, EDSO).
- Turpināt Eiropas Savienības kopš 1993. gada sniegto finansiālo palīdzību saskaņā ar atbruņošanās, demobilizācijas un reintegrācijas (ADR) operācijām, vienlaicīgi nodrošinot lielāku efektivitāti ar Eiropas ekspertu tiešu līdzdalību šajās programmās.
- Veicināt sabiedrības informēšanas un apziņas celšanas programmas, lai mazinātu "vardarbības kultūru". c)
- Pasākumi, kas pielāgoti, lai ar tiem pievērstos VIKI nelikumīgas izplatīšanas cēloņiem un ietekmei uz cilvēku attīstību
- Stiprināt Eiropas Savienības centienus risināt reģiona mēroga konfliktus, izmantojot visus instrumentus, kas ir tās rīcībā, jo īpaši KĀDP un EDAP jomā.
- Krīzes pārvarēšanas militārajās operācijās paredzēt robežkontroles (vai konflikta zona gaisa telpu, sauszemes vai jūras teritoriju kontroles) ieviešanu vai atbruņošanās pasākumus.
- Vairo Eiropas Savienības spējas sākt krīzes pārvarēšanas civilās operācijas, kas paredzētas krīzes situāciju un iekšēju konfliktu risināšanai vai drošības atjaunošanai, tostarp ar mācību, padomdevēju, palīdzības vai pārraudzības pasākumu starpniecību, lai tādējādi mazinātu iekšējus konfliktus vai saspīlējumus uz robežām.

- Iegūt finansiālu un tehnisku palīdzību, lai izveidotu vai stiprinātu uzticības radīšanas pasākumus un reģiona vai apakšreģiona mēroga drošības un sadarbības struktūras. Šie pasākumi ietvertu reģionālu kājnieku ieroču reģistru uzturēšanu un regulāru apmaiņu ar informāciju par kājnieku ieroču eksportu, importu, ražošanu un turēšanu un valsts tiesību aktiem ieroču jomā, kā arī attiecīgu pušu apspriedes par apmainīto informāciju.
- Ņemt vērā drošības problēmas (proti, drošības nozaru reforma/ pārrobežu problēmas), izstrādājot attīstības un palīdzības programmas ar ĀKK valstīm.
- Īstenojot pēckonflikta atjaunošanas programmas, jo īpaši saskaņā ar DNR, līdztekus ņemt arī vērā ar VIKI, kā arī ar to munīciju saistītas problēmas.

d) Eiropas Savienībā izveidot/izvērst vajadzīgās struktūras

- Stiprināt Padomes Sekretariāta spējas, lai, cieši sadarbojoties ar Komisiju un dalībvalstīm un jo īpaši balstoties uz ekspertiem vieglo ieroču un kājnieku ieroču uzkrāšanas un nelikumīgas izplatīšanas apkarošanas jomā, tas varētu nodrošināt stratēģijas saskaņotu piemērošanu. Padomes Sekretariāts cieši sadarbosies ar Situācijas centru, lai veicinātu no dalībvalstīm sūtītās informācijas un datu savākšanu un apriti.
- Veicināt ģeogrāfijas ekspertu un tematu ekspertu grupu (*CODUN, COARM, COSCE, CONOP*) labāku horizontālu koordināciju un apmaiņu ar informāciju un priekšlikumiem, lai radītu integrētas spējas nākt klajā ar ierosmēm un priekšlikumiem VIKI nelikumīgās izplatīšanas apkarošanas jomā. Tāpat veicināt ekspertu grupu un PDK vertikālu mijiedarbību.
- Nodrošināt to, ka Padomes lēmumi KĀDP jomā un Komisijas darbības attīstības palīdzības jomā ir saskaņoti un viens otru papildina, lai veicinātu saskaņotu pieeju visām Eiropas Savienības veiktām darbībām VIKI jomā.